

Sygn. akt V U 3194/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 30 października 2014 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VU 3194/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 października 2014 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy J. M. prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy, powołując się na przepis art. 4 ustawy z 22 maja 2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. Nr 97, poz. 800), podniósł, że wnioskodawca nie ma prawa do świadczenia, ponieważ nie udowodnił co najmniej 20 lat pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy. Organ rentowy wskazał, że nie przyjął do stażu pracy nauczycielskiej pracy katechetycznej od 1 września 1981 r. do 31 sierpnia 1998 r., ponieważ zgodnie z zaświadczeniem (...) praca ta była świadczona w poszczególnych parafiach, a parafie nie są wymienione w art. 2 ust. 1 w.w. ustawy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony J. M., domagając się jej zmiany poprzez przyznanie spornego świadczenia. Podniósł, że według dotychczasowego stanowiska Sądu Najwyższego praca nauczycieli religii w parafiach powinna być traktowana na równi z pracą nauczycielską, określoną w Karcie Nauczyciela. Wskazał nadto, że zaświadczenie (...) zostało wydane na żądanie organu rentowego i jego treść nie była przez ten organ kwestionowana.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca J. M. urodził się (...)

Wykazał przed organem rentowym ponad 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w dniu (...). ukończył 60 lat, nie pozostaje w stosunku pracy. Stosunek pracy został rozwiązany z dniem 30 listopada 2012 r.

Dnia 28 lipca 2014 r. wnioskodawca wystąpił do organu rentowego z pierwszym wnioskiem o przyznanie nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. Decyzją z dnia 27 sierpnia 2014 r. ZUS odmówił wnioskodawcy świadczenia, wskazując na niewystarczające udokumentowanie okresów pracy nauczycielskiej we wskazanych szkołach w okresach: od 1 września 1998 r. do 11 września 2000 r., od 15 września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r., od 1 września 2001 r. do 31 sierpnia 2007 r. i od 1 września 2009 r. do 30 listopada 2012 r.

Wobec przedłożenia przez wnioskodawcę dnia 29 września 2014 r. nowych dokumentów na okoliczność zatrudnienia w okresach zakwestionowanych przez ZUS w w.w. decyzji, organ rentowy dnia 30 października 2014 r. wydał ponowną decyzję odmawiającą wnioskodawcy prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, wskazując, że nie przyjął do stażu pracy nauczycielskiej pracy katechetycznej wnioskodawcy od 1 września 1981 r. do 31 sierpnia 1998 r., ponieważ zgodnie z zaświadczeniem (...) praca ta była świadczona w poszczególnych parafiach, a parafie nie są wymienione w art. 2 ust. 1 w.w. ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych.

Bezsporne

W zaświadczeniu z dnia 3 grudnia 2001 r. (...), wydanym przez (...), reprezentowaną przez (...) ks. mgr R. K., wskazano, że wnioskodawca, po przyjęciu święceń kapłańskich w dniu 23. 05. 1981 r. we W. podejmował pracę katechetyczno-duszpasterską w pełnym wymiarze godzin w następujących ośrodkach duszpasterskich:

- L., par. (...) - od 01.09. 1981 r. -31. 08. 1985 r.
- K., par. (...) - od 01. 09. 1985 r. - 33. 08. 1986 r. ;
- L., - od 01. 09. 1986 r. -31. 08. 1987 r.
- W., par.(...) - od 01. 09. 1987 r, -31.08. 1990 r.
- W., par. (...)od 01. 09. 1990 r. - 31. 08. 1992 r.

Nadto wskazano, że w latach od 01. 09. 1992 r. do 31. 08. 1998 r. podejmował pracę katechetyczno-duszpasterską w pełnym wymiarze godzin w parafiach: Z., L. i N. w Holandii (diec. U.).

W piśmie z dnia 13 lutego 2015 r., przedłożonym po ponownym wezwaniu Sądu, (...) poinformował, iż okres pracy wnioskodawcy w latach 1981-1992 wskazany w w.w. zaświadczeniu został sporządzony na podstawie przebiegu jego pracy w parafiach na terenie archidiecezji (...) i diecezji (...), zaś okres pracy w Holandii został podany po ustnym oświadczeniu woli przez ks. J. M.. Jednocześnie (...) podała, że nie posiada w swoich dokumentach żadnych zaświadczeń o charakterze pełnionej funkcji duszpasterskiej w Holandii przez wnioskodawcę.

Dowód: - dokumenty w aktach ZUS: t. I: zaświadczenie z dnia 3 grudnia 2001 r. – k. 4;

- pismo (...) z dn. 13 lutego 2015 r. – k. 12

Sąd zważył:

Ustalony w sprawie stan faktyczny uniemożliwiał uwzględnienie odwołania.

W myśl przepisu art. 4 ustawy z dnia 22 maja 2009r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, świadczenie to przysługuje nauczycielom, którzy spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek, o którym mowa w ust. 3 (55 lat - w latach 2009-2014),
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynoszący 30 lat, w tym 20 lat wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć;
- 3) rozwiązali stosunek pracy.

Przepis art. 2 pkt 1 cytowanej ustawy stanowi z kolei, że użyte w ustawie określenie nauczyciel, oznacza nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w:

- a) publicznych i niepublicznych przedszkolach,
- b) szkołach publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,
- c) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie wykazał 20 lat wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie art. 2 pkt 1, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć. Zakład nie uznał jako takiego zatrudnienia w parafiach za okres od 1 września 1981 r. do 31 sierpnia 1998 r., uznając, że parafie nie są jednostkami objętymi art. 2 w.w. ustawy, a tym samym nauczanie religii w parafiach nie stanowi pracy nauczycielskiej w rozumieniu tej ustawy.

Ustosunkowując się do możliwości zaliczenia pracy wnioskodawcy jako nauczyciela religii, wykonywanej w salach parafialnych, do wymaganego ustawą 20-letniego okresu pracy w w/w jednostkach, należy przyznać racje wnioskodawcy, że generalnie orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje na taką możliwość. Należy tu m. in. przywołać wyrok z dnia 3 sierpnia 2000 r., sygn. II UKN 661/99, OSNP 2002/4/93, Lex nr 45357, w którym Sąd Najwyższy wskazał, że nauczanie religii w punktach katechetycznych prowadzonych przez osoby prawne Kościoła (...) (parafie) przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.) oraz zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień i obowiązków nauczycieli i wychowawców zatrudnionych w szkołach (placówkach) prowadzonych przez osoby prawne Kościoła (...) (M.P. Nr 30, poz. 316) było pracą nauczycielską w rozumieniu art. 1 ust. 1 w związku z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.) oraz art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.). Pomocniczo wskazać można także na uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2001 r., sygn. III ZP 32/00, OSNP 2002/7/165, Lex nr 47590, w której stwierdzono, iż okres nauczania religii w katechizacji parafialnej w ramach stosunku pracy, przed dniem 25 października 1990 r. jest okresem pracy nauczycielskiej w rozumieniu art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.).

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wymienione w w/w orzeczeniach. Wprawdzie nie ulega wątpliwości, iż parafie – a ściślej mówiąc jednostki parafii przeznaczonych do nauki religii, takich jako punkty katechetyczne, czy sale katechetyczne nie zostały wymienione w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, a nauczycielskie świadczenie kompensacyjne nie jest tożsame z emeryturą nauczycielską z art. 88 Karty Nauczyciela, jednak w ocenie Sądu uznać należało, iż cel tychże świadczeń jest taki sam i ma na celu zapewnienie środków utrzymania nauczycielom do czasu uzyskania pełnych uprawnień emerytalnych.

Jednakże możliwość zastosowania art. 4 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych w konkretnej sprawie wobec odwołującego będącego nauczycielem religii nie zależy tylko od ustalenia prawidłowej generalnej wykładni tego przepisu. Możliwość jego zastosowania istnieje dopiero wtedy, gdy wnioskodawca udowodni, że w jego indywidualnym przypadku spełnione zostały wszystkie ustawowe przesłanki przyznania tego świadczenia. Innymi słowy w pierwszej kolejności należy zbadać rzeczywisty charakter pracy ubezpieczonego, aby móc następnie dokonać analizy, czy należy do niej zastosować przepisy dotyczące pracy nauczycielskiej, a w konsekwencji także przepisy dotyczące świadczeń z tytułu jej wykonywania. Rolą strony jest przede wszystkim przytoczenie i udowodnienie okoliczności faktycznych, z których wywodzi skutki prawne, a nie przytoczenie podstawy prawnej swych żądań. Ciężar dowodu, zgodnie z zasadą z art. 6 kodeksu cywilnego, spoczywał zaś na wnioskodawcy.

Tymczasem w niniejszej sprawie J. M. ciężarowi temu nie podołał, bowiem jedyny zaoferowany przez niego dowód z zaświadczenia(...) z dnia z dnia 3 grudnia 2001 r. (...) był niewystarczający. Zawierał jedynie stwierdzenia o świadczeniu przez wnioskodawcę w podanych okresach „pracy katechetyczno-duszpasterskiej”. Tak ogólne określenie charakteru jego pracy nie pozwala z całą pewnością stwierdzić, że jego praca skupiała się na nauce religii w wymiarze co najmniej połowy etatu nauczycielskiego.

Należy zauważyć, że również dowody zebrane w niniejszej sprawie z inicjatywy Sądu okazały się niewystarczające do poczynienia jakichkolwiek szerszych ustaleń i pogłębionej analizy odnośnie tego jaką pracę w spornych okresach wnioskodawca wykonywał, w jakim charakterze i w jakimi wymiarze była to praca związana z nauczaniem religii. Takich informacji nie udało się bowiem uzyskać z informacji(...) udzielonej na wezwanie Sądu. Jest ona bowiem bardzo ogólna i nie wskazuje wprost na charakter pracy wnioskodawcy w podawanych okresach. Wynika z niej nadto, że brak jest dokumentów związanych ze świadczoną przez ubezpieczonego pracą w polskich parafiach w okresach wskazanych w w.w. zaświadczeniu.

Ponadto wnioskodawca pozbawił się możliwości wykazania swoich twierdzeń poprzez dopuszczenie dowodu z jego przesłuchania, gdyż mimo że został prawidłowo wezwany do osobistego stawiennictwa na termin rozprawy celem przesłuchania i pouczony o swoich prawach, to bez usprawiedliwienia nie stawił się na wyznaczony termin rozprawy. Wobec powyższego brak było podstaw do odroczenia terminu rozprawy i ponownego wezwania pozwanego celem przesłuchania, albowiem zgodnie z treścią art. 214 § 1 kpc rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną Sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć. Pozwany nie wykazał zaś, aby taka sytuacja miała miejsce w rozpatrywanej sprawie.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.